



زمان برگزاری: ۵۰۴۰ دقیقه

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: دین و زندگی عمومی پایه یازدهم

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

- ۱ طبق آیه «یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»، چه چیزی نتیجه و ثمره اجابت دعوت خدا و رسول گرامی ایشان است؟
- ۲ عامل عصمت و مانع گناهان در پیامبران چگونه است؟
- ۳ چرا فرض «سکوت قرآن کریم و پیامبر اکرم (ص) در مورد مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از پیامبر (ص)»، باطل است؟
- ۴ چند مورد از مصادیق اعجاز لفظی قرآن کریم را نام ببرید.
- ۵ لازمه دست یافتن به پاسخ سؤال‌های اساسی چیست؟
- ۶ نیاز «کشف راه درست زندگی» را تعریف کنید و بگویید چرا این نیاز اهمیت زیادی دارد؟
- ۷ هدایت معنوی افراد با ..... و ..... آنها متناسب است.
- ۸ رسول خدا (ص) آیات قرآن کریم را به طور کامل از ..... دریافت می‌کرد و بدون ذره‌ای ..... به مردم می‌رساند.
- ۹ آیا شیوه هدایت همه مخلوقات یکسان است؟ چرا؟
- ۱۰ مطابق سخن امام خمینی: «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیر اسلامی، نظامی ..... است، چون حاکمش ..... است، ما موظفیم آثار ..... را از جامعه و حیات مسلمانان دور کنیم.»
- ۱۱ چرا خداوند اجازه معاشرت‌های ناسالم به‌عنوان تحقیق برای همسر آینده را به دختر و پسر نداده است؟
- ۱۲ چرا مرجع تقلید باید «عادل» و «زمان‌شناس» باشد؟
- ۱۳ انتخاب ولی فقیه در کشور ما چگونه انجام می‌گیرد و مردم از چه طریقی در انتخاب ایشان دخالت دارند؟
- ۱۴ بنی‌عباس چگونه توانست قدرت را از بنی‌امیه بگیرد؟
- ۱۵ رفتار یزید با خانواده و نوه گرامی پیامبر (ص) چگونه بود؟
- ۱۶ آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا نَزَّلَ إِلَيْكَ وَ مَا نُزِّلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» به کدام یک از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟
- ۱۷ آیه شریفه «يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضَلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا» چه امری را گمراهی دور و دراز شیطان معرفی می‌کند؟
- ۱۸ عبارت قرآنی «قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ» از لزوم کفر ورزی به چه کسی سخن می‌گوید؟
- ۱۹ ایمان‌پنداری از نظر قرآن کریم چه نوع ایمانی است؟
- ۲۰ پناه بردن مردم در سختی‌ها به پیامبر اکرم (ص) و ایشان را پدر مهربان خود فرض کردن، مربوط به کدام بُعد رهبری ایشان می‌شود؟
- ۲۱ توصیف پیامبر (ص) به «طیبی سیار» از سوی ..... به بُعد ..... پیامبر اکرم (ص) اشاره دارد.
- ۲۲ کاتبان و حافظان وحی چه کسانی بودند؟
- ۲۳ چرا امامان پس از پیامبر (ص) باید معصوم باشند؟
- ۲۴ لازمه جانشینی پیامبر (ص) چیست؟
- ۲۵ خداوند در قرآن کریم پیامبر اکرم (ص) را ..... معرفی می‌کند.
- ۲۶ آیت در قرآن به‌معنای ..... و ..... نبوت است.
- ۲۷ از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت، را توضیح دهید.
- ۲۸ طبق آیه شریفه «وَ مَا كُنْتُمْ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُطُ بِيَمِينِكُمْ إِذَا لَأْتُنَابَ الْمُبْتَطُونَ» اگر قرآن کریم توسط شخصی درس‌خوانده و دانشمند آورده می‌شد، چه مشکلی پیش می‌آمد؟
- ۲۹ طبق نظریه انبساط جهان، جهان هستی مدام در حال ..... و ..... است.

- ۳۰ آیه شریفه «هرکس از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد» به کدام یک از جنبه‌های اعجاز قرآن اشاره دارد؟
- ۳۱ دین به معنای ..... است.
- ۳۲ مطابق با کلام امام کاظم (ع) خطاب به هشام بن حکم، آنان که در تعقل و تفکر برتر هستند، نسبت به چه چیزی داناترند؟
- ۳۳ درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص نمایید.
- الف قرآن کریم کارهای خارق‌العاده پیامبران را معجزه می‌نامد.
- ب اندیشمندان اسلامی کارهای خارق‌العاده پیامبران را آیت می‌نامند.
- پ اندیشمندان اسلامی کارهای خارق‌العاده پیامبران را معجزه می‌نامند زیرا نشانه و علامت نبوت است.
- ت شیرینی بیان و رسایی تعبیرات آیات قرآن کریم مربوط به اعجاز محتوایی قرآن کریم است.
- ۳۴ از دیدگاه قرآن مهم‌ترین معیار همسر شایسته چیست؟
- ۳۵ فقیه را تعریف کنید.
- ۳۶ در دوره غیبت کبری وظایف مربوط به مرجعیت دینی و حکومت اسلامی به چه کسانی سپرده می‌شود؟
- مسلمانان از چه راهی می‌توانند به قوانین دین دسترسی پیدا کنند؟
- ۳۷ در پاسخ به کسانی که می‌گویند همه مسئولیت‌های پیامبر اکرم (ص) پایان یافته است، چه دلیلی بیان می‌کنید؟
- ۳۸ اقدامات مربوط به مرجعیت دینی از مسئولیت‌های دو گانه امامان را نام ببرید و به دلخواه یکی را توضیح دهید:
- ۳۹ کدام چالش سیاسی، اجتماعی باعث شد تا با فاصله گرفتن جامعه از زمان پیامبر اکرم (ص)، شخصیت‌های اصیل اسلامی به انزوا کشیده شوند؟ جدایی آن را توضیح دهید.
- ۴۰ حدیث «انا مدینه العلم و علی بابها» به چه موضوعی در مورد علم علی (ع) اشاره می‌کند؟
- ۴۱ مقام ولایت معنوی پیامبر (ص) چیست و میزان بهره‌مندی افراد از هدایت معنوی به چه چیزی بستگی دارد؟
- ۴۲ پاسخ صحیح به نیازهای اساسی ..... را تضمین می‌کند.
- ۴۳ پیامبر اکرم (ص) خود و امام علی علیه‌السلام را ..... معرفی فرموده است.
- ۴۴ غیبت حضرت مهدی (عج) تا چه زمانی ادامه می‌یابد؟
- ۴۵ لازمه انتظار فرج ..... است.
- ۴۶ از مسئولیت‌های منتظران «آماده کردن خود و جامعه برای ظهور» را توضیح دهید.
- ۴۷ رفتار امامان معصوم در قالب تقیه به کدام یک از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان اشاره دارد؟
- ۴۸ دو دعوت درونی انسان یکی دعوت هوی و هوس یا همان ..... و دیگری دعوت عقل و وجدان یا همان ..... است.
- ۴۹ از وظایف رهبر جامعه اسلامی «ساده‌زیستی» را توضیح دهید.
- ۵۰ راهکار پیامبر و امامان معصوم علیهم‌السلام برای عصر غیبت و بهره‌مندی مسلمانان از معارف دینی چه بوده است؟
- ۵۱ تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه ..... و ..... استوار است.
- ۵۲ معاویه در سال ..... هجری با بهره‌گیری از ..... یاران امام ..... حکومت مسلمانان را به دست گرفت و خلافت رسول خدا را به سلطنت تبدیل کرد.
- ۵۳ معاویه چه جنگی را علیه امام علی (ع) به راه انداخت و در چه سالی حکومت مسلمانان را به دست گرفت؟
- ۵۴ با توجه به آیه شریفه «أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ» خداوند چه هشدار به مردم می‌دهد؟
- ۵۵ در آیه شریفه «وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَ مَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَ سَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ» منظور از «الشَّاكِرِينَ» و «الشَّاكِرِينَ» چیست؟
- ۵۶ از حدیث نورانی «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیاتها من بابها» سه نکته بنویسید.
- ۱) اثبات مرجعیت دینی امام علی (ع) بعد از پیامبر (ص)
- ۲) حضرت علی (ع) نیز همان علم و معرفتی که پیامبر (ص) از آن بهره‌مند بود را دارا بود.

- ۵۷) امیرالمومنین علی (ع) شخصیتی است که همه‌ی مسلمانان ایشان را رهبر و پیشوای خود می‌دانند.
- ۵۸) حدیث شریفه «علی مع القرآن و القرآن مع علی» با کدام یک از احادیث پیامبر (ص) تناسب مفهومی دارد؟
- ۵۹) حضرت علی (ع) در مورد حضور خود در غار حرا هنگام نزول وحی بر پیامبر (ص) چه فرمودند؟
- ۶۰) احکامی مانند خمس و زکات از احکام ..... اسلام هستند.
- ۶۱) از آنجا که دشمنی سران قریش با پیامبر (ص) همچنان ادامه داشت، چه صفات نادرستی را به ایشان نسبت می‌دادند؟
- ۶۲) رفتار سران قریش در صدر اسلام با پیامبر اکرم (ص) چگونه بود؟
- ۶۳) رفتار پیامبر اسلام (ص) با وجود تهمت‌ها و رفتارهای ناپسند سران قریش چگونه بود؟
- ۶۴) آیه شریفه انذار: «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» را ترجمه کنید.
- ۶۵) جامعه اسلامی همواره نیازمند حاکم و معلمی است که بتواند راه ..... را ادامه دهد و ..... را اجرا نماید.
- ۶۶) درخواست پیامبر (ص) در مراسم دعوت خویشان ..... مرتبه تکرار شد و هر بار تنها ..... دعوت ایشان را پذیرفت.
- ۶۷) وعده عدم گمراهی ابدی در گرو چه امری بوده و در کدام حدیث بیان شده است؟
- ۶۸) حدیث منزلت با کدام آیه شریفه تناسب مفهومی دارد؟
- ۶۹) عبارت «الَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي» مربوط به کدام موضوع و کدام حدیث شریف است؟
- ۷۰) حجة‌البلاغ مربوط به سال ..... هجرت بود که ..... نفر در این مراسم شرکت کرده بودند.
- ۷۱) وعده صیانت خداوند از پیامبر اکرم (ص) در برابر مکرها و گزندها مفهوم کدام عبارت قرآنی است؟
- الف) و الله يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ (ب) أَنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ
- ۷۲) چرا خداوند در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ .....» به پیامبر اکرم (ص) وعده می‌دهد که او را حفظ خواهد کرد؟
- ۷۳) ضرورت داشتن ..... یکی از دلایل معرفی امام از جانب خداست.
- ۷۴) آیه تطهیر را ترجمه کنید.
- ۷۵) آیه تطهیر را تکمیل کنید.  
أَتْمَا يَرِيدُ اللَّهُ ..... اهل البيت و .....
- ۷۶) آیا می‌توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟ چرا؟
- ۷۷) آیا دستگاه تفکر انسان به تنهایی می‌تواند به سؤال‌های بنیادین پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟
- ۷۸) «چگونه زیستن» مربوط به نیاز ..... از نیازهای بنیادین انسان است.
- ۷۹) در آیات سوره عصر تدبّر کنید و به سوال زیر پاسخ دهید:  
«وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ»
- خداوند در سوره عصر به چه چیزی سوگند خورده است؟
- ۸۰) طبق آیه «رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لِنَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةً بَعْدَ الرُّسُلِ»: خداوند با ..... راه ..... را بسته است و ..... را بر بندگان تمام کرده است.
- ۸۱) درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص نمایید.
- الف) امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به‌طور کامل از جانب خداست.
- ۸۲) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید.
- الف) چه چیزی باعث پیشرفت اسلام در زمان رسول خدا (ص) بود؟
- ب) بزرگی و شرافت در فرهنگ جاهلی برای چه کسی بود؟
- پ) پیامبر (ص) خطاب به جابر، چه کسانی را در قیامت اهل نجات معرفی فرمودند؟
- ت) کتاب نهج البلاغه شامل چه موضوعاتی از امیرالمؤمنین (ع) است؟
- ث) از بزرگان اهل سنت، چه کسی بر نهج البلاغه شرح نوشته است؟
- ج) امیرالمؤمنین (ع) نزد چه کسی علم آموخته بود؟
- چ) علی (ع) چگونه به سؤالات پاسخ می‌داد؟

ح روش تقسیم بیت المال در زمان علی (ع) چگونه بود؟

خ چرا عده‌ای از تقسیم بیت‌المال توسط علی (ع) ناراحت شدند؟

۸۳ راه‌های شناخت مرجع تقلید (فقیه واجد شرایط) را بنویسید.

۸۴ کدام اقدام ائمه (ع) در راستای مرجعیت دینی، در مقابل منع نوشتن احادیث پیامبر (ص) قرار می‌گیرد؟

۸۵ کدام یک از گزینه‌های سمت چپ به گزینه‌های سمت راست مربوط است؟ (دو مورد اضافی است).

- |                     |     |   |
|---------------------|-----|---|
| الف. نزول آیه انذار | • • | ۱- اعلام ولایت امام علی (ع) در مقابل چشمان مردم                       |
| ب. نزول آیه تطهیر   | • • | ۲- رخداد مهم آخرین سال عمر پیامبر در حجة‌الوداع                       |
| پ. نزول آیه ولایت   | • • | ۳- اشاره به عصمت اهل بیت (ع)  |
| ت. حدیث ثقلین       | • • | ۴- تکرار یک سخن به‌طور مکرر از جمله در روزهای پایانی عمر رسول خدا (ص) |
| ث. حدیث منزلت       | •   |   |
| ج. غدیر خم          | •   |   |

۸۶ چرا نمی‌توان فقط حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس را عاملان شهادت امامان دانست و مردم را نیز باید در آن مقصر دانست؟

۸۷ غیبت امام آنقدر ادامه می‌یابد که نه تنها ..... ، بلکه ..... شایستگی درک ..... و ..... از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کنند.

۸۸ آیا اهل بیت، فقط مشمولان آیه تطهیرند و شامل سایر ائمه نمی‌شود؟

۸۹ با توجه به آیه زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

الف به کدام مسئولیت رسول خدا اشاره دارد؟

ب به کدام دلیل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی اشاره دارد؟

پ مطابق آیه هدف ارسال پیامبران چیست؟

ت خداوند متعال هر پیامبری را برای انجام رسالتش به چه چیزهایی مجهز نموده است؟

۹۰ مطابق با آیه مبارکه: «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ، كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيَدْلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا...»:

الف موضوع اصلی آیه درباره چیست؟

ب مخاطب وعده‌های خداوند در این آیه چه کسانی هستند؟

پ وعده‌های الهی مندرج در این آیه، به ترتیب کدام‌اند؟

ت هدف از تحقق این وعده‌ها چیست؟

# پاسخ نامه تشریحی

- ۱) طبق آیه شریفه «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید؛ آنگاه که شما را به چیزی فرا می‌خواند که زندگی حقیقی می‌بخشد»، حیات معنوی و روحی (یا زندگی حقیقی)، نتیجه اجابت دعوت خدا و رسول است.
- ۲) پیامبران با اینکه مانند ما انسان‌ها غریزه و اختیار دارند، در مقام عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی‌شوند، زیرا کسی گناه می‌کند که هوا و هوس بر او غلبه کند و کسی که حقیقت گناه و معصومیت را مشاهده می‌کند و می‌داند که با انجام آن، از چشم خدا می‌افتد و از لطف و رحمت او دور می‌شود محبت به خدا را با هیچ چیز عوض نمی‌کند. همچنین آنان از چنان بینش عمیقی برخوردارند که در انجام امور خداوند گرفتار خطا و اشتباه نمی‌شوند.
- ۳) زیرا قرآن کریم هدایتگر مردم در همه امور زندگی است و ممکن نیست نسبت به این دو مسئولیت مهم که به شدت در سرنوشت جامعه اسلامی تأثیرگذار است بی‌تفاوت باشد. هم‌چنین پیامبر اکرم (ص) آگاه‌ترین مردم نسبت به اهمیت و جایگاه این مسئولیت‌هاست و نمی‌تواند از کنار چنین مسئله مهمی با سکوت و بی‌توجهی بگذرد. در حقیقت بی‌توجهی به این مسئله بزرگ دلیلی بر نقص دین اسلام است و این در حالی است که دین اسلام کامل‌ترین دین الهی است.
- ۴) ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار
- ۵) بهره‌مندی از عقل و وحی
- ۶) راه زندگی یا "چگونه زیستن" که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی یعنی، شناخت هدف زندگی و درک آینده خویش دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن رو دغدغه‌ای جدی است که انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارنشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد.
- ۷) لیاقت - استعداد
- ۸) فرشته وحی - کم یا زیاد
- ۹) خیر. خداوند همه مخلوقات را هدایت می‌کند اما شیوه هدایت مخلوقات متفاوت است، زیرا خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است هدایت می‌کند.
- ۱۰) شرک آمیز - طاغوت - شرک
- ۱۱) زیرا این معاشرت‌ها نتیجه‌بخش نبوده و آثار زیانبار دیگری دارند. در این معاشرت‌ها معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و دختر و پسر شخصیت واقعی خود را پنهان می‌کنند. هر طرف اصرار دارد خود را بهتر از آنچه هست نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود. معمولاً هم بیشتر این معاشرت‌ها به سستی رابطه و جدایی می‌انجامد.
- ۱۲) عادل باشد یعنی در مرتبه‌ای از تقوا قرار دارد که در پی انجام دادن واجبات و دوری از گناهان است و گناهان کبیره را انجام نمی‌دهد و گناه صغیره را تکرار نمی‌کند این امر سبب می‌شود که احتمال حکم دادن از روی هوی کاهش می‌یابد.
- ۱۳) زمان شناس باشد تا بتواند احکام دین را متناسب با نیازهای روز به دست آورد.
- ۱۴) اکنون بنا بر قانون اساسی، مردم ابتدا نمایندگان خبره خود را انتخاب می‌کنند و آن خبرگان نیز از میان فقها آن کسی را که برای رهبری شایسته‌تر تشخیص دهند، به جامعه اعلام می‌کنند.
- ۱۵) از آنجا که خود را از عموزدگان پیامبر می‌دانستند و به نام اهل بیت (ع)، قدرت را از بنی‌امیه گرفتند.
- ۱۶) او امام حسین (ع) و یارانش را با وضع خوفناکی به شهادت رساند و خانواده ایشان را که نوادگان پیامبر بودند به عنوان اسیر در شهرها گرداند.
- ۱۷) ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت
- ۱۸) دآوری بردن نزد طاغوت
- ۱۹) آیه شریفه می‌فرماید که مردم مأمور شدند که به طاغوت کفر بورزند.
- ۲۰) طبق آیه شریفه «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ» کسانی که دآوری به نزد طاغوت می‌برند، ایمان حقیقی ندارند بلکه گمان می‌کنند که ایمان دارند.
- ۲۱) محبت و مدارا با مردم
- ۲۲) امام علی علیه السلام - سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم
- ۲۳) نویسندگان قرآن را «کاتبان وحی» و آنان که قرآن را به خاطر سپرده و حفظ می‌کردند، «حافظان وحی» می‌نامیدند.
- ۲۴) زیرا امامان بعد از پیامبر (ص) همه مسئولیت‌های ایشان جز دریافت و ابلاغ وحی را برعهده دارند، بنابراین باید همان صفات و ویژگی‌های پیامبر را نیز داشته باشند تا مردم به آنان اطمینان کنند و راهنمایی‌های آنان را بپذیرند. از جمله این ویژگی‌ها «عصمت» است.
- ۲۵) علم کامل و عصمت از گناه و اشتباه
- ۲۶) خاتم النبیین
- ۲۷) نشانه - علامت
- ۲۸) در هر دوره‌ای از زمان مجموعه‌ای از افکار و عقاید و آداب و رسوم که از آن به فرهنگ تعبیر می‌شود، مردم را کم‌وبیش تحت تأثیر قرار می‌دهد. فرهنگ مردم حجاز، آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک آلود بود. با وجود این، قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم‌دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.
- ۲۹) کجروان و باطل‌اندیشان این شک و شبهه را ایجاد می‌کردند که آیات قرآن الهی نیست و از جانب خود پیامبر است.
- ۳۰) گسترش - انبساط

۳۰ تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۳۱ راه و روش

۳۲ فرمان‌های الهی

۳۳

الف نادرست

قرآن کریم کارهای خارق‌العاده پیامبران را آیت می‌نامد.

ب نادرست

اندیشمندان اسلامی آن کارها را معجزه می‌نامند.

پ نادرست

معجزه می‌نامند زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می‌شود.

ت نادرست

ساختار زیبا و آهنگ موزون و دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات مربوط به اعجاز لفظی قرآن کریم است.

۳۴ باایمان بودن

۳۵ به افرادی که به معرفت عمیق در دین رسیده‌اند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند، فقیه می‌گویند.

۳۶ فقیهان، یعنی افرادی که به معرفت عمیق در دین می‌رسند و می‌توانند قوانین و احکام اسلام را از قرآن و روایت به دست آورند و مسلمانان می‌توانند از آن‌ها پیروی کنند.

۳۷ نیاز جامعه به حکومت و تعلیم و تبیین دین پس از رسول خدا (ص) از بین نمی‌رود و با گسترش اسلام در نقاط دیگر و ظهور مکاتب و فرقه‌های مختلف و پیدایش مشکلات جدید اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نیاز به امام و رهبری در میان انبوه افکار و عقاید برای بیان حقایق بیشتر احساس می‌شود. هم‌چنین حکومت و اداره جامعه امری تمام‌شدنی و پایان‌پذیر نیست.

۳۸ (۱) تعلیم و تفسیر قرآن کریم: امامان بزرگوار در هر فرصتی که به دست می‌آمد معارف قرآن کریم را بیان می‌کردند و رهنمودهای آن را آشکار می‌ساختند در نتیجه این اقدام مشتاقان معارف قرآنی توانستند از معارف قرآن بهره ببرند. (۲) حفظ سخنان و سیره پیامبر: امام علی (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن حدیث توجه نکرده، سخنان پیامبر و آداب زندگی ایشان را به فرزندان و یاران خود می‌آموختند و از آنان می‌خواستند که آن‌ها را به نسل‌های بعدی منتقل کنند. (۳) تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: با گسترش سرزمین‌های اسلامی سؤالات مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق و افکار و نظام کشورداری پدید آمد، ائمه با تکیه بر علم الهی خود بدون از انزوا و گوشه‌گیری درباره همه این مسائل اظهار نظر کرده و مسلمانان را از معارف بهره‌مند می‌ساختند.

۳۹ ارائه الگوهای نامناسب - زیرا عموم مردم در اعتقادات و عمل دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه خود هستند و آن‌ها را اسوه قرار می‌دهند. اگر این الگوها صاحب کمالات و ارزش‌های الهی باشند، مردم نیز به نسبت همت و استعداد خود از این کمالات و ارزش‌ها بهره‌مند می‌شوند و اگر آن‌ها به سوی زشتی و بدی‌ها بروند، بیشتر مردم نیز از آن‌ها دنباله‌روی خواهند کرد.

۴۰ حضرت علی (ع) در علم خود مانند پیامبر دارای عصمت کامل است.

۴۱ رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و به اذن الهی در عالم خلقت تصرف نماید؛ مثل شفا بخشی به بیماران به اذن الهی یا برآوردن حاجات مردم در صورتی که صلاح آنان باشد. میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی به درجه ایمان و عمل آنان بستگی دارد.

۴۲ سعادت انسان

۴۳ پدران امت

۴۴ این غیبت تا زمانی ادامه می‌یابد که نه تنها مسلمانان، بلکه جامعه انسانی شایستگی درک ظهور و بهره‌مندی کامل از وجود آخرین حجت الهی را پیدا کنند.

۴۵ دعا برای امام عصر علیه السلام

۴۶ منتظر، عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری اما، تلقی می‌کند و خود را سربازی یاری آن حضرت به حساب می‌آورد. او هر لحظه منتظر است ندای امام علیه السلام در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند.

۴۷ انتخاب شیوه‌های درست مبارزه

۴۸ نفس اماره - نفس لوامه

۴۹ رهبر به دنبال توسعه مال و ثروت و تشکیل یک زندگی اشرافی و تجملاتی حتی از طریق مشروع نیست. گرچه امروزه زندگی اشرافی رؤسای جمهور و پادشاهان، از قبیل خانه‌های گران قیمت، استفاده از بهترین سرویس‌ها و مبلمان در خانه و ... با هزینه شخصی یا با استفاده از اموال عمومی، یک امر عادی است، اما رهبر با الگو قرار دادن اولیای دین، همواره یک زندگی ساده را دنبال می‌کند.

۵۰ در همان زمان ائمه، مردمانی در شهرهای دوردست بودند که به امامان دسترسی نداشتند و نمی‌توانستند احکام دین را از ایشان بشنوند و از فرمان‌های آنان مطلع شوند. از این رو، آن بزرگواران، دانشمندانی را تربیت می‌کردند که در حد توان به معارف و احکام دین دست یابند. این دانشمندان به نقاط مختلف شهر خود و یا شهرهای دیگر می‌رفتند و احکام اسلام را به مردم می‌آموختند.

۵۱ مشروعیت - مقبولیت

۵۲ چهلم - ضعف و سستی - حسن (ع)

۵۳ جنگ صفین، سال چهلم هجری

۵۴ ترجمه عبارت: «اگر پیامبر بمیرد یا کشته شود، آیا شما به آیین قبل خود برمی‌گردید؟» خداوند در این آیه مردم را نسبت به اینکه بعد از رسول خدا (ص) به دوران جاهلیت برگردند بیم و هشدار می‌دهد.

۵۵ «أَعَابِكُمْ» ← دوران جاهلیت قبل از پیامبر (ص)

«الشَّاکِرِينَ» ← سپاسگزاران رسالت پیامبر (ص) یعنی کسانی که پس از پیامبر (ص) بر دین و آیین ایشان ثابت قدم ماندند.

۵۶) ۳) امام علی (ع) بعد از پیامبر (ص) از همه داناتر است.

۵) بر مردم واجب است که از دانش حضرت علی (ع) بهره ببرند.

۴) حضرت علی (ع) در علم خود معصوم است.

۵۷) درست

۵۸) حدیث ثقلین

۵۹) هنگامی که وحی بر پیامبر (ص) فرود آمد، آوای اندوهگین شیطان را شنیدم. گفتم: ای پیامبر خدا این فریاد اندوهناک چیست؟ پاسخ داد: این شیطان است که از پرستش خود ناامید شده است. بی گمان آنچه را من می‌شنوم تو هم می‌شنوی و آنچه را من می‌بینم تو هم می‌بینی، جز اینکه تو پیامبر نیستی بلکه وزیر هستی و تو هر آینه بر راه خیر می‌باشی.

۶۰) اجتماعی

۶۱) ساحر - جادوگر - دیوانه

۶۲) روزبه‌روز دشمنی آنها با پیامبر (ص) بیشتر می‌شد. می‌گفتند او جادوگر و ساحر و دیوانه است. بر سر و رویش خاکستر می‌پاشیدند، به او طعنه و نیش زبان می‌زدند.

۶۳) با وجود تمام بدرفتاری‌ها، آن‌قدر با مهربانی و صبر و تحمل به هدایت مردم ادامه می‌داد که گاه نزدیک بود از شدت غصه و اندوه فراوان از پا درآید.

۶۴) خویشان نزدیکت را انذار کن

۶۵) رسول خدا (ص) - احکام اسلام

۶۶) سه - حضرت علی (ع)

۶۷) در حدیث ثقلین و در گرو تمسک به کتاب خدا و اهل بیت پیامبر (ص) است.

۶۸) وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ

۶۹) ختم نبوت - حدیث منزلت

۷۰) دهم - هزاران

۷۱) الف

۷۲) زیرا ابلاغ این پیام منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال آن بود که علیه پیامبر (ص) به مخالفت برخیزند.

۷۳) عصمت

۷۴) همانا خدا اراده کرده که دور گرداند از شما اهل بیت، پلیدی و ناپاکی را و شما را کاملاً پاک و طاهر قرار دهد.

۷۵) لِيُذْهَبَ عَنْكُمُ الرِّجْسُ - يَطَهَّرَكُم تَطَهِّيرًا

۷۶) خیر. زیرا نیازهای اساسی و برتر انسان، فراتر از سلیق و احساسات شخصی هستند و انسان نمی‌تواند با احساسات شخصی و ناقص خود به پاسخ کامل و جامع نیازهایش برسد. رشد و نمو هر موجودی قوانین و شرایط خاص خود را دارد و پیروی نکردن از قوانین آن تبعات بدی به دنبال خواهد داشت. سعادت انسان نیز قوانین و شرایط خاص خود را دارد که توسط خداوند که آگاه به تمام مسائل انسان است طراحی شده و توسط پیامبران معرفی شده است. پس باید به‌جای پیروی از احساسات سلیقه‌های شخصی از دستورات و راهنمایی‌های الهی بهره‌مند بشویم تا به سعادت دنیوی و آخری برسیم.

۷۷) خیر. زیرا دستگاه تفکر و تعقل انسان محدودیت‌هایی دارد و نمی‌تواند به‌تنهایی به تمام ویژگی‌های روحی و جسمی انسان و نیز به تمام ابعاد وجود او آگاه باشد. پاسخ به این سؤالات اطلاعات کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی و تمام ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی و زندگی پس از مرگ می‌طلبد و حال آنکه بسیاری از این موارد برای انسان معلوم نیست.

۷۸) کشف راه درست زندگی

۷۹) پاسخ: به عصر و زمان

۸۰) ارسال رسولان - عذر و بهانه‌جویی - حجّت

۸۱)

الف) درست

۸۲)

الف) تلاش پیگیر و استقامت ایشان در دعوت مردم

ب) رئیس قبیله و فرزندان او

پ) پیروان علی (ع) اهل نجات هستند.

ت) سخنرانی‌ها، نامه‌ها و پنجه‌های علی (ع)

ث) ایت ابی‌الحدید

ج) علی (ع) تنها نزد پیامبر تعلیم دیده بود.

چ) هر کس از ایشان سؤال می‌کرد، ایشان بی‌درنگ پاسخ می‌داد.

ح) باقی‌ماندهٔ بیت‌المال را به‌صورت مساوی تقسیم می‌کردند.

خ) زیرا قبل از حضرت علی (ع) به‌صورت ناعادلانه، مقدار کلانی می‌گرفتند.

۸۳) الف) از دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند، پرسیم.

ب) یکی از فقیهان آن چنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و بداند که این فقیه دارای شرایط است.

۸۴) حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص)

۸۵) ۱- پ: نزول آیه ولایت

۲- ج: غدیر خم

۳- ب: نزول آیه تطهیر

۴- ت: حدیث ثقلین

۸۶) درست است که حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس که ظالمانه و غاصبانه حکومت را به دست گرفته بودند، عاملان اصلی به شهادت رساندن امامان بودند، اما بیشتر مردم تسلیم این حاکمان شده بودند و با آنان مبارزه نمی‌کردند، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام نمی‌دادند.

۸۷) مسلمانان - جامعه انسانی - ظهور - بهره‌مندی کامل

۸۸) خیر - در هنگام نزول آیه تطهیر فقط آن چهار بزرگوار حضور داشته‌اند، در سخنان دیگر پیامبر (ص) امامان بعدی هم جزء اهل بیت شمرده شده‌اند.

۸۹)

الف) اجرای قوانین الهی از طریق تشکیل حکومت اسلامی (ولایت‌ظاهری)

ب) ضرورت اجرای احکام اجتماعی انسان

پ) برپایی قسط و عدالت اجتماعی توسط مردم

ت) دلایل روشن - کتاب آسمانی - میزان

۹۰)

الف) درباره آینده زندگی انسان‌ها در زمین. (آینده جهان از دیدگاه قرآن)

ب) کسانی که ایمان آورده‌اند و عمل صالح انجام می‌دهند. (مؤمنان صالح)

پ) ۱. جانشینی مؤمنان صالح بر روی زمین

۲. استقرار دین حق در پایان تاریخ

۳. تبدیل ترس و ناامنی به امنیت در آینده جهان

ت) هدف، پرستش خدای یگانه و دوری از شرک است.